



ที่ ลพ ๐๐๑๘.๑ /ว ๗๕๗๑

ศาลากลางจังหวัดลำพูน  
ถนนอินทยงยศ ลพ ๕๑๐๐๐

๒๕๖๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลำพูน ด่วนที่สุด ที่ ลพ ๐๐๑๘.๑/ว ๐๑๖ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓  
ของที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดลำพูนได้จัดส่งเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้อำเภอดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครองแจ้งว่า ได้ดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อสร้างมาตรฐานให้กับพนักงานฝ่ายปกครองในการดำเนินการกิจด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และยกระดับขีดความสามารถและบทบาทของพนักงานฝ่ายปกครองในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมให้สามารถคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จึงขอยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้อำเภอถือปฏิบัติและปรับปรุงการดำเนินงานตาม “เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ” ทั้งนี้ กรมการปกครองจะมีมาตรการตรวจติดตามการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ชัย คุ้มานุวัฒน์ชัยเดช)  
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน  
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

ที่ทำการปกครองจังหวัด  
กลุ่มงานอำนวยความสะดวกเป็นธรรม  
โทร./โทรสาร ๐-๕๓๕๑-๑๐๑๗



1924

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๗๒๒๒

กรมการปกครอง  
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๒๕๕๐๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง  
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองจังหวัด จำนวน ๑ ชุด
๒. เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง  
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน ๑ ชุด
๓. รายละเอียดการดาวน์โหลดเอกสาร จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่กรมการปกครองได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกรมการปกครองได้มีหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๒๕๕๐๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ แจงให้จังหวัด/อำเภอ ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครองได้ดำเนินการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง เพื่อสร้างมาตรฐานให้กับพนักงานฝ่ายปกครองในการดำเนินการกิจการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา และยกระดับขีดความสามารถและบทบาทของพนักงานฝ่ายปกครองในการอำนวยความสะดวกให้สามารถคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด จึงขอยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จังหวัดถือปฏิบัติและปรับปรุงการดำเนินงานตาม “เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองจังหวัด” ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
  ๒. ให้จังหวัดแจ้งอำเภอถือปฏิบัติและปรับปรุงการดำเนินงานตาม “เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ” ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒
- ทั้งนี้ เอกสารทั้งหมดสามารถดาวน์โหลดได้ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และกรมการปกครองจะมีมาตรการตรวจติดตามการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

  
(นายอนาคน จงจิระ)  
อธิบดีกรมการปกครองสำนักงานสอบสวนและนิติการ  
ส่วนการสืบสวนคดีอาญา  
โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๔



## เกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ

๑. มีที่ทำการพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
๒. มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่เป็นปัจจุบัน
๓. มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวัน
๔. มีป้ายแสดงชื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวัน
๕. พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวันสวมเครื่องแบบตามระเบียบราชการเมื่อปฏิบัติหน้าที่
๖. มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับทำการสอบสวน เช่น คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ กล้องวิดีโอ และหมึกพิมพ์ลายนิ้วมือเฉพาะสำหรับการตรวจประวัติอาชญากร เป็นต้น
๗. มีห้องหรือตู้สำหรับเก็บรักษาของกลางและจัดทำบัญชีการเก็บรักษาของกลาง (คบ.๑๒) เป็นรูปเล่มสามารถตรวจสอบได้
๘. มีกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ระเบียบและข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนอยู่ประจำ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
๙. มีคู่มือเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง เช่น คู่มือการสอบสวนคดีอาญาบางประเภท เล่ม ๑ - ๒ คู่มือการสอบสวนคดีบัตรประจำตัวประชาชน ฯลฯ
๑๐. มีแบบพิมพ์ คบ.๑ - คบ.๒๙ ตามที่กรมการปกครองกำหนดและมีแบบฟอร์มของศาลที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวน เช่น คำร้องขอออกหมายค้น/หมายจับ คำร้องขอมัดฟ้อง/ฝากขัง ฯลฯ
๑๑. มีช่องทางติดต่อประสานงานกับศาลและพนักงานอัยการ ทนายความ และนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ล่าม หรือทีมสหวิชาชีพอื่น ๆ
๑๒. มีประกาศแสดงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ติดให้ประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจน
๑๓. มีการแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการเปรียบเทียบปรับในคดีอาญา การสอบสวนดำเนินคดี การประกันตัวผู้ต้องหาในชั้นพนักงานสอบสวนและการคุ้มครองพยานในคดีอาญา
๑๔. มีการจัดทำรายงานการสืบสวน คู่ฉบับหรือสำเนาบันทึกการจับกุม และคู่ฉบับสำนวนการสอบสวนที่คดีแล้วเสร็จจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ
๑๕. มีการจัดทำบัญชีรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ (คบ.๑) และลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี (คบ.๒) เมื่อทำการสอบสวนอย่างถูกต้องและครบถ้วน
๑๖. ทำสำนวนการสอบสวนแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๑๗. มีการรายงานการสืบสวนจับกุมและการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองในระบบอิเล็กทรอนิกส์ภายใน ๓ วัน ตามข้อสั่งการของกรมการปกครองที่ให้รายงานผ่านระบบการสืบสวนสอบสวนทางอิเล็กทรอนิกส์
๑๘. มีการจัดทำทะเบียนการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจากลายพิมพ์นิ้วมือผู้ต้องหาอย่างเป็นระบบ
๑๙. การออกใบเสร็จรับ - จ่ายเงินในการสอบสวนเป็นไปด้วยความถูกต้อง โดยมีต้นขั้วที่สามารถตรวจสอบได้
๒๐. มีการรายงานสถิติการสืบสวนจับกุมและการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเป็นประจำทุกเดือน
๒๑. มีการแสดงสถิติการสืบสวนจับกุมและการสอบสวนคดีอาญา ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
๒๒. มีคำสั่งแต่งตั้งเวรชั้นสูตรพลิกศพ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพ และรายงานการร่วมชั้นสูตรพลิกศพ ตามแบบฟอร์มการชันสูตรพลิกศพ (แบบ ชศ.) ให้จังหวัดทราบ อย่างเป็นระบบ
๒๓. ผู้บังคับบัญชามีการบริหารงานคดีและตรวจติดตามอยู่เป็นประจำทุกเดือน
๒๔. มีแนวทางการให้ความช่วยเหลือกรณีพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย
๒๕. มีการจัดเก็บสารบบการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของนายอำเภอ ในกรณีเข้าควบคุมการสอบสวน
๒๖. มีแนวทางการปฏิบัติงานของศาลนอกเวลาราชการ และปฏิทินวันหยุดราชการศาลยุติธรรมไว้ ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ

\*\*\*\*\*



คำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง  
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ

๑. มีที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง  
จัดหาห้องหรือกันพื้นที่สำหรับให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสามารถสอบสวนปากคำซึ่งเป็น  
ความลับหรือปฏิบัติหน้าที่ทำการสอบสวนคดีอาญาได้
๒. มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่เป็นปัจจุบัน  
คำสั่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ หรือที่ว่าการอำเภอ  
เป็นพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสำหรับกิ่งอำเภอหรืออำเภอนั้น ตามกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวน  
ความผิดคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง  
พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ ที่เป็นปัจจุบัน
๓. มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวัน  
คำสั่งที่นายอำเภอมอบหมายปลัดอำเภอผู้ปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง  
เวรประจำวันและคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง พนักงานราชการ สมาชิก  
กองอาสาสมัครติดแดนหรือลูกจ้าง เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เสมียนคดีเวรประจำวัน เพื่อช่วยเหลืองานธุรการทางคดี  
แก่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
๔. มีป้ายแสดงชื่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวัน  
จัดทำป้ายแสดงชื่อ - สกุล ระบุตำแหน่งของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวร  
ประจำวัน (ใช้วัสดุใดก็ได้)
๕. พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวันสวมเครื่องแบบตามระเบียบราชการ  
เมื่อปฏิบัติหน้าที่  
แต่งเครื่องแบบราชการเมื่อปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเสมียนคดีเวรประจำวัน
๖. มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับทำการสอบสวน เช่น คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ กล้องวิดีโอ และหมึกพิมพ์  
ลายนิ้วมือเฉพาะสำหรับการตรวจประวัติอาชญากร เป็นต้น  
นำคอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ กล้องวิดีโอ และหมึกพิมพ์ลายนิ้วมือเฉพาะสำหรับการตรวจประวัติ  
อาชญากร ฯลฯ โดยให้ใช้อุปกรณ์ที่กรมการปกครองได้จัดส่งให้แล้วนั้น มาประจำ ณ ที่ทำการของพนักงาน  
สอบสวนฝ่ายปกครอง
๗. มีห้องหรือตู้สำหรับเก็บรักษาของกลางและจัดทำบัญชีการเก็บรักษาของกลาง (คบ.๑๒)  
เป็นรูปเล่มสามารถตรวจสอบได้  
จัดหาห้องหรือกันพื้นที่เป็นห้องเก็บรักษาของกลางหรือจัดหาตู้หรือใช้ตู้เก่าที่อำเภอมีอยู่แล้ว เช่น  
ตู้ที่เสมียนตราใช้เก็บวัสดุ ครุภัณฑ์ สิ่งของ ฯลฯ สำหรับเก็บรักษาของกลาง โดยจัดทำเป็นบัญชี (คบ.๑๒)  
ที่สามารถตรวจสอบได้ และทำบัญชีคุมที่ปรากฏชั้นตอนที่ชัดเจนว่าของกลางนั้นอยู่ในความควบคุม  
ของเจ้าหน้าที่คนใด อยู่ชั้นตอนใดของการสอบสวน และมีชั้นตอนการเบิกจ่ายเพื่อเป็นวัตถุพยานอย่างไร  
ใครเป็นผู้ลงชื่อเก็บรักษา เป็นต้น

\*รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ

๘. มีกฎหมายที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดคดีอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และระเบียบข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนอยู่ประจำ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน

ให้จัดทำด้วยบทกฎหมาย ๑๖ ประเภท ตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน อาทิ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๙ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนคดีละเมิด พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อนำมาประจำไว้ ณ ที่ทำการของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองให้มีความพร้อมใช้งานได้ทุกเมื่อ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ ตาม OR CODE ด้านล่างนี้



๙. มีคู่มือเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนในหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

จัดทำคู่มือต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา อาทิ คู่มือการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เล่ม ๑ - ๒ คู่มือการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (เล่มสีเหลือง) คู่มือสอบสวนคดีป่าไม้ และคู่มือการทำสำนวนการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

๑๐. มีแบบพิมพ์ คบ.๑ - คบ.๒๙ ตามที่กรมการปกครองกำหนดและมีแบบฟอร์มของศาลที่เกี่ยวข้องกับงานสืบสวนสอบสวน เช่น คำร้องขอออกหมายค้น/หมายจับ คำร้องขอผิดฟ้อง/ฝากขัง ฯลฯ

แบบพิมพ์ คบ. ให้เบิกจากที่ทำการปกครองจังหวัด หรือรับจาก Handy Drive ที่กรมการปกครองได้จัดส่งให้แล้ว หรือดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ โดยแยกลักษณะการใช้ เช่น คบ.๑, คบ.๒, คบ.๕ หรือ คบ.๑๒ ให้ใช้เป็นเล่ม ส่วน คบ. อื่น ๆ ให้ใช้พิมพ์ใน Handy Drive หรือดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ข้างต้น เพื่อให้พร้อมใช้งานได้ที่ ส่วนแบบฟอร์มของศาล เช่น คำร้องขอออกหมายจับ/หมายค้น รายงานกระบวนการพิจารณา หมายจับ/หมายค้น และคำร้องขอผิดฟ้อง/คำร้องขอฝากขัง สามารถดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ ตาม OR CODE ด้านล่างนี้



๑๑. มีช่องทางติดต่อประสานงานกับศาลและพนักงานอัยการ ทนายความและนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ล่ามหรือทีมสหวิชาชีพอื่น ๆ  
จัดให้มีช่องทางในการประสานงานหรือติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของศาลและพนักงานอัยการ มีบัญชีรายชื่อทนายความ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ล่าม และทีมสหวิชาชีพอื่น ๆ ที่มีอยู่ภายในจังหวัด โดยประสานขอได้จากที่ทำการปกครองจังหวัดซึ่งกรมการปกครองได้จัดส่งไปให้แล้วหรือจะประสานขอกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สภานายความจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ได้
๑๒. มีประกาศแสดงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ติดให้ประชาชนเห็นได้อย่างชัดเจน  
นำข้อความตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือระเบียบปฏิบัติตามกฎหมายมาคัดลอกและแจ้งปิดประกาศแสดงให้ประชาชนเห็นและรับรู้ได้อย่างชัดเจน ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวน ได้แก่
  ๑. สิทธิของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗/๑
  ๒. สิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔, ๑๓๔/๑, ๑๓๔/๓, ๑๓๔/๔ และมาตรา ๑๓๕
  ๓. การยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว (ประกันตัวผู้ต้องหา) ตามมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๘/๑
  ๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๙
  ๕. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๐/๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกันในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน  
\*รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ
๑๓. มีการแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการเปรียบเทียบปรับคดีอาญา การสอบสวนดำเนินคดี การประกันตัวผู้ต้องหาในชั้นพนักงานสอบสวนและการคุ้มครองพยานในคดีอาญาเพื่อแสดงแก่ประชาชนได้เห็นอย่างชัดเจน ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
  - ๑๓.๑ จัดทำป้ายปิดประกาศแสดงขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จของการเปรียบเทียบปรับคดีอาญา
  - ๑๓.๒ จัดทำป้ายปิดประกาศแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการสอบสวน
  - ๑๓.๓ จัดทำป้ายปิดประกาศแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการประกันตัวผู้ต้องหาในชั้นพนักงานสอบสวน
  - ๑๓.๔ จัดทำป้ายปิดประกาศแสดงขั้นตอนและระยะเวลาในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

\*รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา  
ของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ

**๑๔. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการสืบสวน บันทึกการจับกุม และสำนวนการสอบสวนจัดเก็บไว้  
อย่างเป็นระบบ**

จัดทำสารบบบันทึกการสืบสวนเพื่อจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อใช้  
เป็นข้อมูลในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด ทั้งนี้  
ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร สามารถดาวน์โหลดตัวอย่างบันทึกรายงานผล  
การสืบสวนตาม QR CODE ด้านล่างนี้



**๑๕. มีการจัดทำบัญชีรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ (คบ.๑) และลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี (คบ.๒)  
เมื่อทำการสอบสวนอย่างถูกต้องและครบถ้วน**

เมื่อต้องมีการรับคำร้องทุกข์กล่าวโทษคดีอาญาทั่วไปหรือคดีอาญาบางประเภทให้ใช้แบบฟอร์ม คบ.๑  
ในการจัดทำบัญชีคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ และใช้แบบฟอร์ม คบ.๒ ในการลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับ  
คดีอาญา สามารถดาวน์โหลดตัวอย่างการบันทึก คบ.๑ และ คบ.๒ ตาม QR CODE ด้านล่างนี้



**๑๖. จัดทำสำนวนการสอบสวนโดยยึดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้  
ควรจัดทำสำนวนการสอบสวนโดยให้ยึดระยะเวลา ดังต่อไปนี้**

**๑. กรณีปรากฏตัวผู้กระทำความผิด**

(๑) คดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลแขวง (โทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท  
หรือทั้งจำทั้งปรับ)

(๑.๑) กรณีที่ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ (จะถูกจับหรือไม่ถูกจับก็ตาม) ฟ้องภายใน  
๔๘ ชั่วโมง (ผิดฟ้องไม่ได้)

(๑.๒) กรณีที่ผู้ต้องหาให้การภาคเสธหรือปฏิเสธ (จะถูกจับหรือไม่ถูกจับก็ตาม) พ้องภายใน ๔๘ ชั่วโมง ในกรณีที่เกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องผู้ต้องหาได้ทัน สามารถผิดฟ้องได้ ๕ ครั้ง ๆ ละ ๖ วัน รวม ๓๐ วัน

(๒) คดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัด (โทษจำคุกเกินกว่า ๓ ปี หรือปรับเกินกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ)

(๒.๑) กรณีมีการฝากขัง ต้องทำสำนวนให้เสร็จภายในระยะเวลาฝากขัง (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๗)

(๒.๑.๑) ในคดีที่มีโทษจำคุกเกินกว่า ๓ ปี แต่ไม่ถึง ๑๐ ปี หรือปรับเกินกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ฝากขังได้ ๔ ครั้ง ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๒ วัน รวมทั้งหมดไม่เกิน ๔๘ วัน

(๒.๑.๒) ในคดีที่มีโทษจำคุกเกินกว่า ๑๐ ปี ขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ฝากขังได้ ๗ ครั้ง ๆ ละ ๑๒ วัน รวมทั้งหมดไม่เกิน ๘๔ วัน

(๒.๒) กรณีมีการปล่อยตัวชั่วคราว (ให้ประกัน) ต้องทำสำนวนให้เสร็จ ภายใน ๓ เดือน ในกรณีมีเหตุจำเป็นขอขยายเวลาได้ไม่เกิน ๖ เดือน (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๓)

(๓) คดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว (เด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ เยาวชนอายุเกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์)

(๓.๑) กรณีมีการจับกุม จะต้องนำตัวเด็ก/เยาวชน ไปศาลเพื่อตรวจสอบการจับกุม ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่เวลามาถึงที่ทำการพนักงานสอบสวน

(๓.๒) ถ้าอัตราโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ต้องฟ้องภายใน ๓๐ วัน ผิดฟ้องไม่ได้เลย

(๓.๓) ถ้าอัตราโทษจำคุกเกิน ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๕ ปี ฟ้องภายใน ๓๐ วัน แต่ผิดฟ้องได้ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑๕ วัน

(๓.๔) ถ้าอัตราโทษจำคุกเกิน ๕ ปี ฟ้องภายใน ๓๐ วัน แต่ผิดฟ้องได้อีก ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑๕ วัน และต้องนำพยานมาเบิกความด้วย

## ๒. กรณีไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบของการสอบสวนหรือทำความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน ตามมาตรา ๑๔๐ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ ก็ต่อเมื่อ

๑. ทำการสืบสวนสอบสวนติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ เดือนนับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ สำหรับกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปี พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจึงทำการงดการสอบสวนและให้บันทึกเหตุที่ตนนั้นไว้

๒. ทำการสืบสวนสอบสวนติดต่อกันมาแล้วเกินกว่า ๖ เดือนนับตั้งแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ สำหรับกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่า ๓ ปี พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจึงทำความเห็นที่ควรให้งดการสอบสวน

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกรณีใดก็ต้องทำการสอบสวนแล้วเสร็จภายในอายุความ หากคดีใดขาดอายุความให้ทำรายงานเสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องไปยังพนักงานอัยการต่อไป



**๑๗. มีการรายงานการสืบสวน จับกุม และการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองในระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อสั่งการของกรมการปกครอง**

ขอให้รายงานผลการดำเนินงานและสถิติการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๖๑๓ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๓ เพื่อจกั้ได้รวบรวมสถิติการสืบสวนสอบสวนของทุกจังหวัดและอำเภอรายงานเข้าที่ประชุมกรมการปกครองทุกเดือน สามารถดาวน์โหลดขั้นตอนการใช้งานระบบรายงานอิเล็กทรอนิกส์ได้จาก QR CODE นี้



**๑๘. มีการจัดทำทะเบียนการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมจากลายพิมพ์นิ้วมือผู้ต้องหาอย่างเป็นระบบ แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาให้ยึดแนวทางการปฏิบัติตามหนังสือเวียนกระทรวงมหาดไทย ดังนี้**

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๓๙๔๖ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ว่าด้วยเรื่องแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีลายนิ้วมือผู้ต้องหาคดีอาญา เว้นแต่คดีลหุโทษ คดีที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าลหุโทษ รวมทั้งความผิดตามกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งได้เปรียบเทียบปรับแล้ว โดยให้พิมพ์ในโอกาสแรกที่ทำได้และใช้แบบพิมพ์ลายนิ้วมือ (คบ.๑๕) ซึ่งการพิมพ์ลายนิ้วมือให้พิมพ์จำนวน ๓ ฉบับ (อาจพิมพ์ ๔ ฉบับ ไว้เป็นสำเนาด้วยก็ได้) แล้วส่งไปตรวจสอบยัง

๑. กองทะเบียนประวัติอาชญากร ๑ ฉบับ ๒. ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัดแล้วแต่กรณี ๑ ฉบับ และ ๓. ติดสำนวนการสอบสวนไว้ ๑ ฉบับ

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๒๕๒๒๒ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ว่าด้วยเรื่องข้อบกพร่องในการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาและการขอตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา เนื่องจากกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ได้ประสานผ่านทางกรมการปกครองว่าตรวจพบความบกพร่องของแบบพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหา (แบบพิมพ์ คบ.๑๕) และการตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบประวัติผู้ต้องหาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทุกอำเภอถือปฏิบัติในการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องหาและการขอตรวจสอบประวัติผู้ต้องหาโดยกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ต้องหาโดยเขียนลายมือให้ชัดเจน พิมพ์ลายนิ้วมือและกรอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ต้องหาลงในแบบพิมพ์ คบ.๑๕ ให้ครบถ้วน และการขอตรวจสอบประวัติผู้ต้องหาให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๓๙๔๖ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยเคร่งครัด

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๒๕๑๑๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่าด้วยเรื่องการรายงานการดำเนินคดีถึงที่สุด ให้อำเภอแจ้งผลคดีถึงที่สุดให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร และศูนย์พิสูจน์หลักฐาน หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัดทราบ โดยให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๓๙๔๖ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยเคร่งครัด ซึ่งเมื่อคดีถึงที่สุด

ให้นายอำเภอแจ้งผลคดีถึงที่สุดโดยให้ปรากฏเลขคดี ชื่อผู้ต้องหา หมายเลขสารบบลายนิ้วมือ ข้อหา วันเดือนปี  
ที่จับกุมตามแบบรายงานผลการดำเนินคดีถึงที่สุด ส่งไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรและศูนย์พิสูจน์  
หลักฐาน หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัด ที่ได้ส่งไปตรวจสอบประวัติ  
ทั้งนี้ รายละเอียดสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวน  
และนิติการ ตาม OR CODE ด้านล่างนี้



๑๙. การออกใบเสร็จรับ - จ่ายเงินในการสอบสวนเป็นไปด้วยความถูกต้อง โดยมีต้นขั้วที่สามารถตรวจสอบได้  
จัดทำระบบการออกใบเสร็จกรณีทั้งการรับ - จ่าย กรณีการเปรียบเทียบปรับ การอนุญาตให้ประกันตัว  
ผู้ต้องหาที่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย พร้อมทั้งจัดเก็บต้นขั้วใบเสร็จเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบ เริ่มตั้งแต่  
พนักงานสอบสวนส่งเงินเปรียบเทียบปรับให้เสมียนตราอำเภอเพื่อจัดเก็บตามระเบียบ เสมียนตราตรวจสอบ  
จำนวนเงินและตรวจสอบใบเสร็จให้ตรงกับจำนวนเงินที่รับ มีการลงชื่อผู้ส่งเงิน ผู้รับเงิน และผู้ตรวจเงิน  
ให้ถูกต้องเรียบร้อย โดยทำบัญชีเก็บรักษานำใส่ตู้নিরক্ষণเพื่อเก็บรักษาจนกว่าจะครบ ๑๐,๐๐๐ บาท หรือจนสิ้น  
เดือน จากนั้นทุกเวลาสิ้นเดือนหรือทุกครั้งเมื่อเงินครบ ๑๐,๐๐๐ บาท ให้เสมียนตรานำส่งคลังจังหวัดเป็นเงิน  
รายได้แผ่นดินต่อไป ในส่วนของเงินประกันตัวผู้ต้องหาให้เสมียนตราถือปฏิบัติเสมือนเงินประกันสัญญาตาม  
ระเบียบของทางราชการจนกว่าคดีจะถึงที่สุดและผู้ร้องขอประกันนำหลักฐานมาขอรับเงินประกันคืน  
(แนวทางปฏิบัติ ให้พนักงานสอบสวนเสนอเรื่องต่อนายอำเภอในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้อนุมัติ  
ให้คืนเงินประกันดังกล่าว)

\*รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา  
ของพนักงานฝ่ายปกครองประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ทำการปกครองอำเภอ

๒๐. มีการรายงานสถิติการสืบสวนจับกุมและการสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง  
ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เป็นประจำทุกเดือน

ให้อำเภอจัดทำรายงานสถิติการสืบสวนจับกุม และสถิติการสอบสวนคดีอาญา ทั้งการสอบสวน  
ฝ่ายเดียวตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และการร่วม  
การสอบสวนหรือควบคุมการสอบสวน แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เป็นประจำทุกเดือน

๒๑. มีการแสดงสถิติการสืบสวนจับกุมและการสอบสวนคดีอาญา ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง  
ให้จัดทำเอกสารแสดงสถิติโดยแยกผลการสืบสวนจับกุม การสอบสวนคดีอาญาบางประเภท  
และการควบคุมการสอบสวนที่อำเภอได้ปฏิบัติแล้วปิดแสดงไว้ ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

๒๒. มีคำสั่งแต่งตั้งเวรชั้นสูตรพลิกศพ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพ และรายงานการร่วมชั้นสูตรพลิกศพตามแบบฟอร์มการชันสูตรพลิกศพ (แบบ ชศ.) ให้จังหวัดทราบ อย่างเป็นระบบ
- กรณีการตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพมี ๔ ฝ่าย คือ พนักงานสอบสวน แพทย์ พนักงานอัยการและพนักงานฝ่ายปกครอง โดยกรมการปกครองได้วางแนวทางไว้ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพของพนักงานฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยให้มีการแต่งตั้งเวรชั้นสูตรพลิกศพเพื่อปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพในกรณีมีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้น และรายงานผลการร่วมชั้นสูตรพลิกศพตามแบบฟอร์มการชันสูตรพลิกศพ (แบบ ชศ.๑ - ๗) ให้จังหวัดทราบ
๒๓. ผู้บังคับบัญชาที่มีการบริหารงานคดีและตรวจติดตามอยู่เป็นประจำทุกเดือน จัดให้มีการตรวจติดตามการบริหารงานคดีจากผู้บังคับบัญชา เช่น นายอำเภอหรือปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครอง (ปลัดอำเภออาวุโส) โดยการตรวจสอบการดำเนินคดีและผลคดี โดยรายงาน นายอำเภอหรือปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง (ปลัดอำเภออาวุโส) ทราบ เป็นประจำทุกเดือน
๒๔. มีแนวทางการให้ความช่วยเหลือกรณีพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย มีการให้ความช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหา ในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้ถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๔๐๗๖ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือพนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่แล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา โดยเมื่อเกิดกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา ทั้งจากราชฎารเป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง หรือมีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน หรือในกรณีอื่น ๆ และพนักงานฝ่ายปกครองผู้นั้นมีความประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือทางคดี ให้เร่งรายงานเหตุขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นทราบโดยเร็ว และเมื่อเข้าเงื่อนไขที่จะให้ความช่วยเหลือ ให้เร่งรายงานต่อไปให้จังหวัดทราบ โดยให้จังหวัดมอบหมายนิติกรหรือบุคลากรที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายไปตรวจสอบข้อเท็จจริงและเป็นที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น หรือประสานกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) เพื่อขอสนับสนุนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญมาเป็นที่ปรึกษากฎหมายในการต่อสู้คดี เป็นต้น
๒๕. มีการจัดเก็บสารบบการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของนายอำเภอ ในกรณีเข้าควบคุมการสอบสวน ให้จัดทำแฟ้มสำหรับจัดเก็บคำสั่งเข้าควบคุมการสอบสวนของนายอำเภอ คำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่เข้าร่วมสอบสวน และหนังสือแจ้งพนักงานอัยการ กรณีแจ้งการเข้าควบคุมการสอบสวนไว้ ณ ที่ทำการพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

๒๖. มีแนวทางการปฏิบัติงานของศาลนอกเวลาราชการ และปฏิทินวันหยุดราชการศาลยุติธรรม

ไว้ ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ

ให้จัดหาแนวทางการปฏิบัติงานของศาลนอกเวลาราชการและปฏิทินวันหยุดราชการศาลยุติธรรม  
ไว้ ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ โดยแนวทางดังกล่าวกรมการปกครองได้จัดส่งให้แล้วตามหนังสือ  
กรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๐/ว๑๑๑๓๕ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ สามารถดาวน์โหลดหนังสือ  
ดังกล่าวได้ตาม QR CODE ด้านล่างนี้



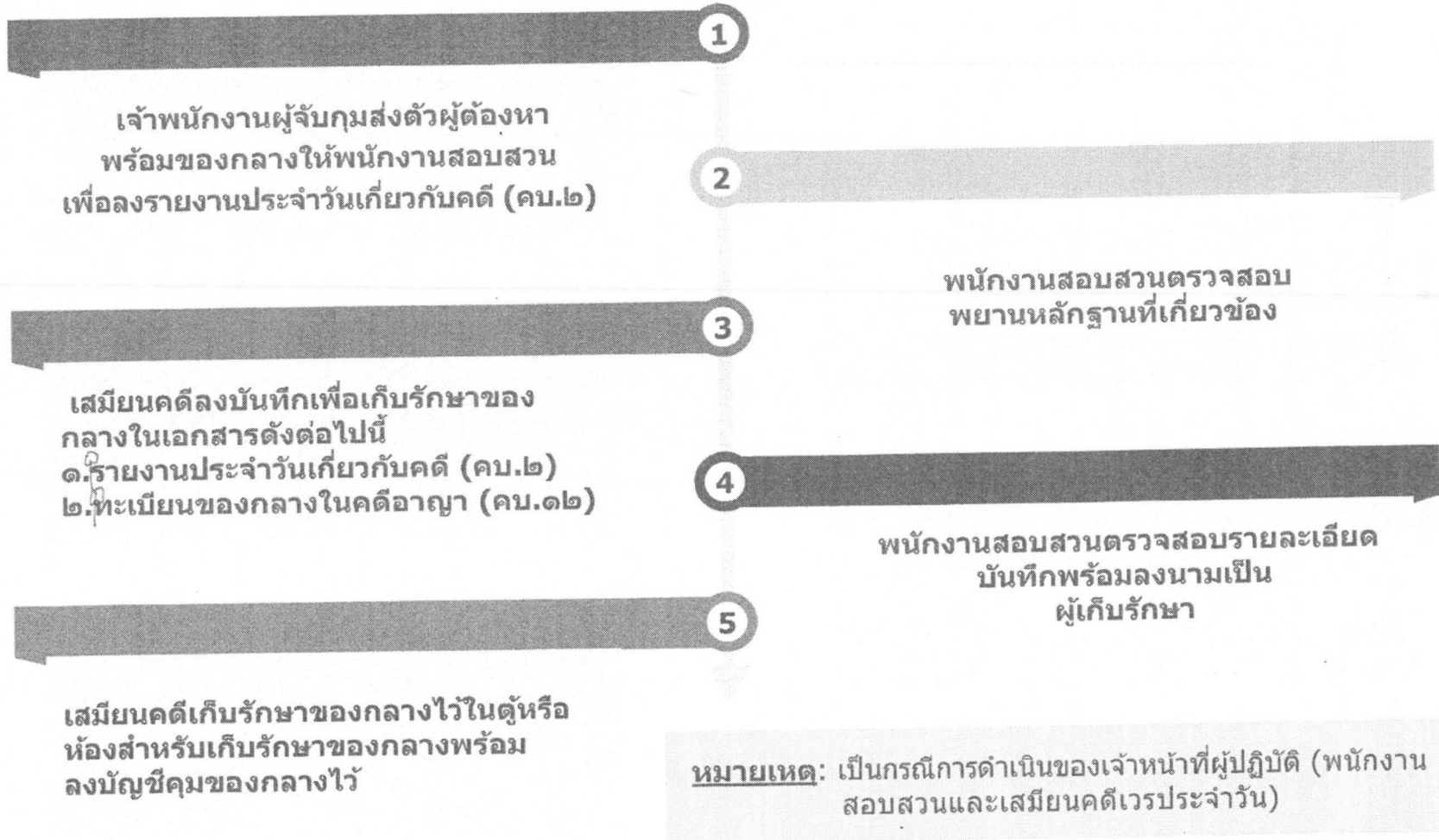
\*\*\*\*\*

ภาคผนวกแนบท้ายคำอธิบายเกณฑ์มาตรฐานการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา  
ของพนักงานฝ่ายปกครอง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓  
ของที่ทำการปกครองอำเภอ



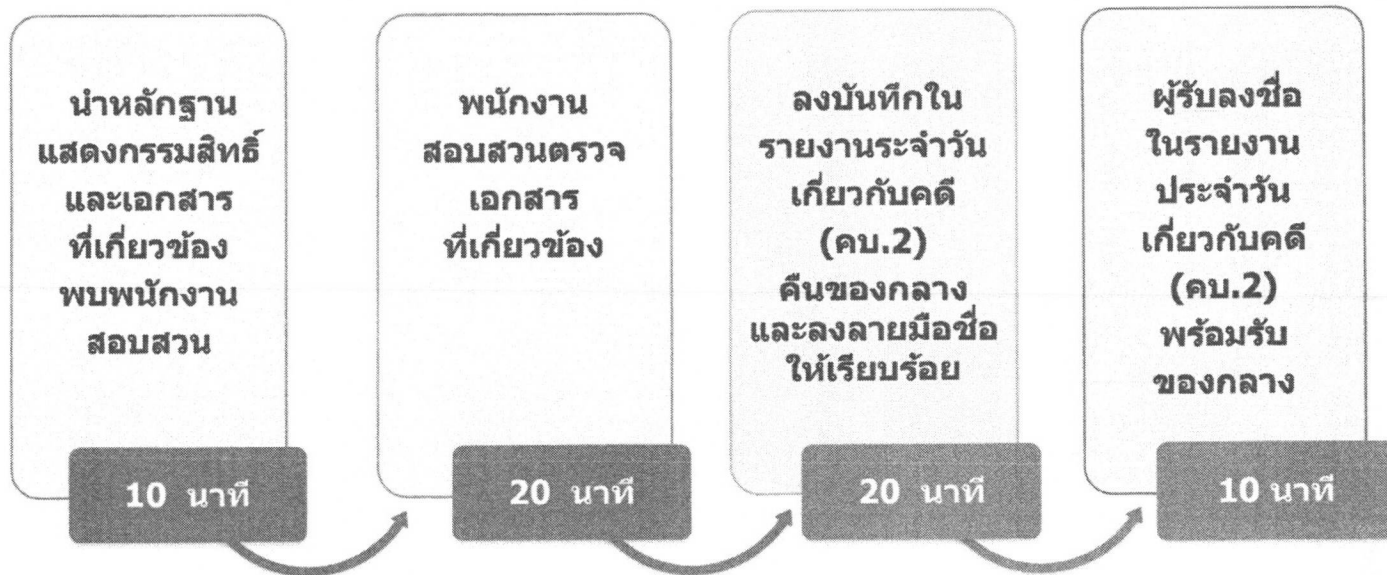


การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 7  
แผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ  
การคืนของกลางกรณีศาลสั่งและพนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งให้จัดการเกี่ยวกับ  
ของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85



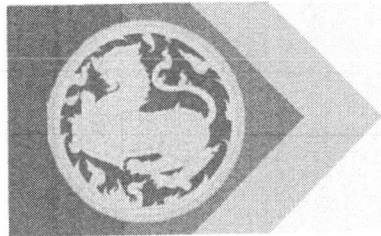


การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 7  
แผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ  
การคืนของกลางกรณีศาลสั่งและพนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งให้จัดการเกี่ยวกับ  
ของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85

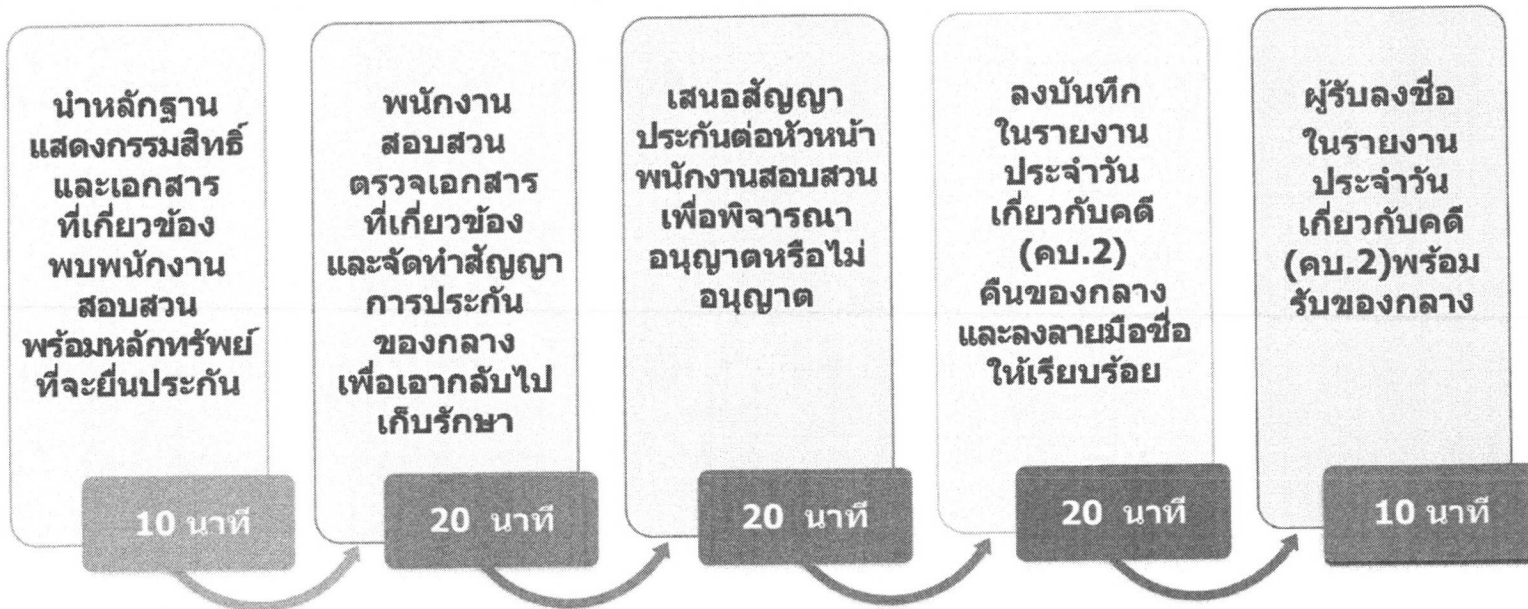


**สรุป 4 ขั้นตอน 4 จุดบริการ รวมระยะเวลา 60 นาที**

**หมายเหตุ: กรณีของกลางเก็บรักษาไว้ที่ทำการพนักงานสอบสวน (ที่ว่าการอำเภอ)**



การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 7  
แผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการ  
การคืนของกลางกรณีศาลสั่งและพนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งให้จัดการเกี่ยวกับ  
ของกลางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85/1



สรุป 4 ขั้นตอน 4 จุดบริการ รวมระยะเวลา 1.20 ชั่วโมง

หมายเหตุ: กรณีของกลางเก็บรักษาไว้ที่ทำการพนักงานสอบสวน (ที่ว่าการอำเภอ)



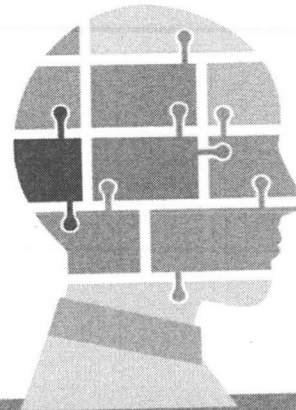
## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 12 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยสิทธิของผู้ถูกจับและผู้ต้องหา

### กรณีสิทธิของผู้ถูกจับและผู้ต้องหา มาตรา 7/1

มีสิทธิพบและปรึกษา  
ผู้ที่เป็นทนายสองต่อสอง

มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาล  
ทันทีเมื่อเกิดเจ็บป่วย

มีสิทธิได้รับการเยี่ยมตามสมควร



เมื่อท่านเป็นผู้ต้องหา

มีสิทธิให้ทนายหรือบุคคลที่ไว้วางใจ  
เข้าร่วมฟังการสอบสวนและพนักงาน  
สอบสวนจะต้องจัดหาทนายให้

มีสิทธิแจ้งให้ญาติทราบ  
ทันทีที่ถูกจับกุม

มีสิทธิที่จะกล่าวอ้างพยานฝ่ายตน  
ในชั้นสอบสวนการขอประกันตัว  
ในชั้นสอบสวน

**หมายเหตุ :** เป็นกรณีการดำเนินการตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ (พนักงานสอบสวนและเสมียนคดีเวรประจำวัน)



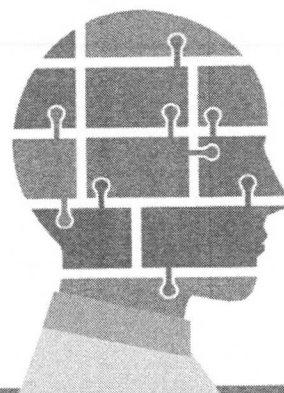


## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 12 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยสิทธิของผู้ถูกจับและผู้ต้องหา

กรณีสิทธิผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน มาตรา 134, 134/3, 134/4

มีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

สิทธิที่จะมีทนายความ พบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว และให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำผู้ต้องหาได้ในชั้นสอบสวน



เมื่อท่านอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน

สิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การก็ได้ ถ้าให้การถ้อยคำที่ให้การนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วยดังกล่าว

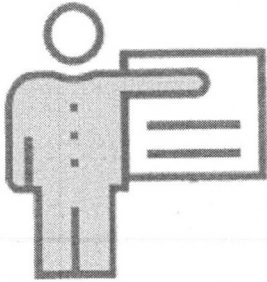
**หมายเหตุ :** เป็นกรณีการดำเนินการตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ (พนักงานสอบสวนและเสมียนคดีเวรประจำวัน)





## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 12 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยสิทธิของผู้ถูกจับและผู้ต้องหา

### ผู้มีสิทธิยื่นขอประกันตัว

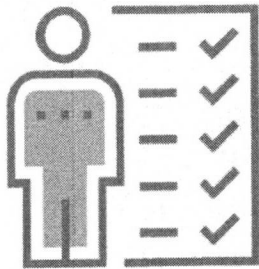


ผู้ต้องหาด้วยตัวเอง



ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง เช่น ญาติพี่น้อง, นายจ้าง ฯ

### ผู้มีสิทธิยื่นขอประกันตัว



1. บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของนายประกันและคู่สมรส



2. ถ้านายประกันมีคู่สมรส ต้องให้คู่สมรสยินยอมให้นำหลักทรัพย์มาใช้ประกันทะเบียนสมรส หรือถ้าคู่สมรสเสียชีวิตหรือหย่ากันแล้ว ต้องมีใบมรณะบัตรหรือใบหย่าของคู่สมรส หรือทะเบียนที่ประทับคำว่า "ตาย" ที่หน้าชื่อคู่สมรสมาแสดงด้วย

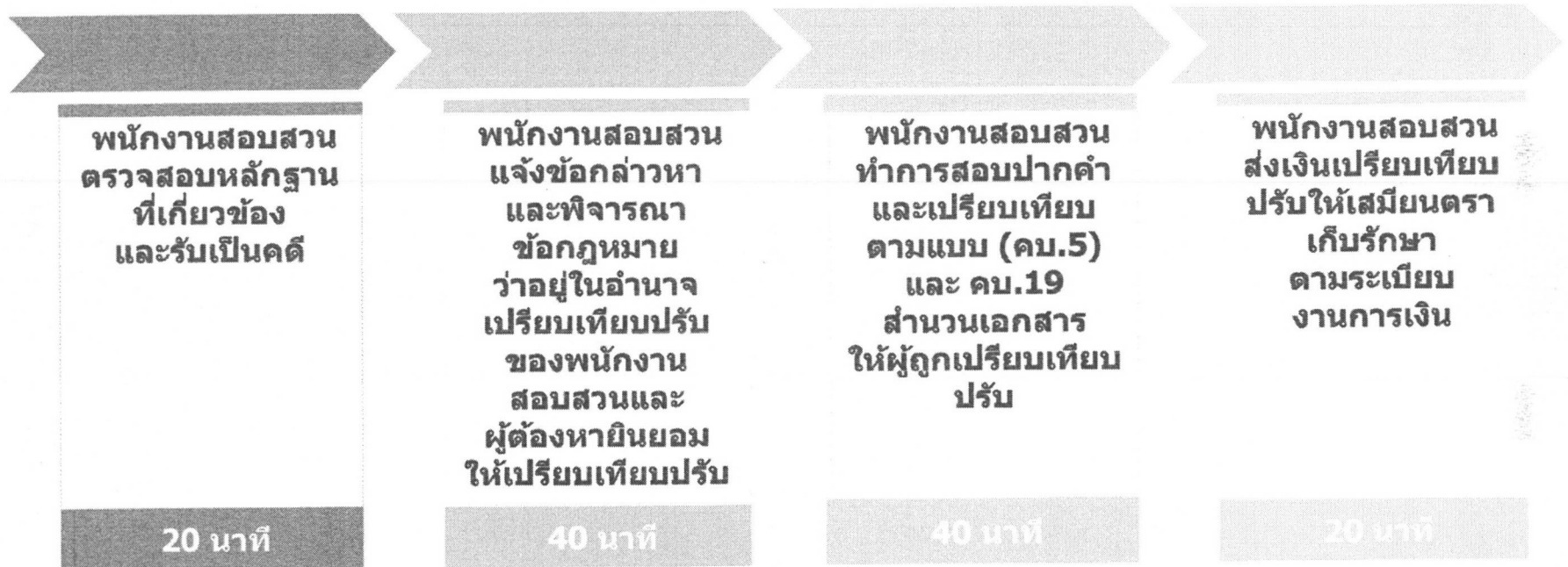


3. ในกรณีเจ้าของหลักทรัพย์มอบอำนาจให้ผู้อื่นนำหลักทรัพย์มาทำประกันแทน จะต้องนำหลักฐานตามข้อ 1 ของเจ้าของทรัพย์และของผู้รับอำนาจมาด้วย



## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 13 แสดงขั้นตอนการเปรียบเทียบปรับคดีอาญา

### ตารางแสดงขั้นตอนการเปรียบเทียบคดี



สรุป 4 ขั้นตอน 4 จุดบริการ รวมระยะเวลา 120 นาที

หมายเหตุ: เป็นกรณีการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง



## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 13 แสดงขั้นตอนการสอบสวนดำเนินคดี

### ตารางแสดงขั้นตอนการดำเนินคดี

พนักงาน  
สอบสวน  
ตรวจสอบ  
หลักฐาน  
ที่เกี่ยวข้อง  
และสอบปากคำ  
ผู้กล่าวหา  
รับ  
เป็นคดี

พนักงาน  
สอบสวน  
พิจารณา  
ข้อกฎหมายว่า  
ผู้ต้องหา  
มีอายุ  
เท่าใด, คดี  
อยู่ในอำนาจ  
ของศาลใด  
อัตราโทษเท่าใด

พนักงาน  
สอบสวนแจ้ง  
ข้อกล่าวหาและ  
ทำการสอบสวน  
ปากคำผู้ต้องหา  
และรวบรวม  
พยานหลักฐาน  
ที่เกี่ยวข้อง

สรุปสำนวน,  
ทำรายงาน  
การสอบสวน  
เสนอความเห็น  
ต่อหัวหน้า  
พนักงานสอบสวน  
ผู้รับผิดชอบ

ส่งสำนวน  
ให้พนักงาน  
อัยการ

สรุป 4 ขั้นตอน 5 จุดบริการ รวมระยะเวลาไม่เกิน 84 วัน

หมายเหตุ: เป็นกรณีการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง





## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 13 แสดงขั้นตอนการปล่อยตัวชั่วคราว (ให้ประกัน)

ตารางแสดงขั้นตอนการการปล่อยตัวชั่วคราว (ให้ประกัน)



ประชาชน  
ยื่นคำขอ

พนักงานสอบสวน  
ตรวจสอบ  
หลักเกณฑ์หลักฐาน  
ความถูกต้อง  
ครบถ้วน

10 นาที

พนักงานสอบสวน  
บันทึกสัญญาประกัน  
และมีความเห็นควร/  
ไม่ควรอนุญาต

20 นาที

ผู้มีอำนาจสั่ง  
อนุญาตหรือไม่  
อนุญาตให้ประกัน

20 นาที

เสมียนประจำวัน  
ทำการบันทึก  
ประจำวัน  
เพื่อปล่อยตัวหรือไม่  
ปล่อยตัวผู้ต้องหา

10 นาที

สรุป 4 ขั้นตอน 4 จุดบริการ รวมระยะเวลา 60 นาที

ระยะเวลาการปฏิบัติ

1

ภายใน 1 ชั่วโมง  
นับแต่เวลาที่ยื่นคำร้อง  
ต่อพนักงานสอบสวน

2

กรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจสั่ง  
ปล่อยตัวชั่วคราวได้ ให้พิจารณา  
ให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ชั่วโมง  
นับแต่ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว

1

พนักงาน  
สอบสวนได้ทำ  
การสอบสวน  
พิมพ์ลายนิ้วมือ

2

หลักฐาน  
เกี่ยวกับ  
ผู้ประกัน  
ครบถ้วน

3

หลักฐาน  
เกี่ยวกับ  
หลักประกัน  
ครบถ้วน

หมายเหตุ: กรณีของกลางเก็บรักษาไว้ที่ทำการพนักงานสอบสวน (ที่ว่าการอำเภอ)



# การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 13

## เกณฑ์มาตรฐานหลักประกันการปล่อยตัวผู้ต้องหา

ตัวอย่างตารางแสดงบัญชีเกณฑ์มาตรฐานหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหา

### หลักทรัพย์ที่ใช้ในการยื่นประกันตัวผู้ต้องหา

- 1 โฉนดที่ดิน, นส. 3 ก ที่ได้รับการประเมินราคาจากสำนักงานที่ดินแล้ว
- 2 เงินสด (รัฐบาลไทย)
- 3 สลากออมสินและสมุดเงินฝากออมสินประเภทฝากประจำ
- 4 พันธบัตรรัฐบาล
- 5 สมุดบัญชีเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคาร
- 6 เชื้อที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่าย
- 7 กรมธรรม์ประกันอสังหาริมทรัพย์จากบริษัทประกัน

### บุคคลที่มีตำแหน่งประกันตัวผู้ต้องหา

- 1 ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการบำนาญอื่นๆ
- 2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่นๆ
- 3 สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 4 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- 5 ทนายความ

### บัญชีเกณฑ์มาตรฐานกลางหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหา

คดีระวางโทษตามกฎหมาย	วงเงินประกัน
1. จำคุกไม่เกิน 5 ปี	ไม่เกิน 100,000 บาท
2. จำคุกไม่เกิน 10 ปี	ไม่เกิน 200,000 บาท
3. จำคุก 10 -15 ปี	200,000 – 300,000 บาท
4. จำคุก 5 - 20 ปี	100,000 – 400,000 บาท
5. จำคุก 10 – 20 ปี	200,000 – 400,000 บาท
6. จำคุก 15 – 20 ปี	300,000 – 400,000 บาท
7. จำคุก 5 – 20 ปี จำคุกตลอดชีวิต	100,000 – 800,000 บาท
8. จำคุก 15 – 20 ปี จำคุกตลอดชีวิต	300,000 – 800,000 บาท
9. จำคุก 5 -20 ปี จำคุกตลอดชีวิต ประหารชีวิต	100,000 – 1,000,000 บาท
10. จำคุก 15 – 20 ปี จำคุกตลอดชีวิต ประหารชีวิต	300,000 – 1,000,000 บาท
11. จำคุกตลอดชีวิต	500,000 – 800,000 บาท
12. ประหารชีวิต	500,000 – 1,000,000 บาท

ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง





## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 13 เกณฑ์มาตรฐานหลักประกันการปล่อยตัวผู้ต้องหา

ตัวอย่างตารางแสดงบัญชีเกณฑ์มาตรฐานหลักประกันการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหา (ต่อ)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1

ข้อบังคับประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกัน หรือหลักประกัน ในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2548

2

ข้อบังคับประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกัน หรือหลักประกัน ในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

3

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกันการ ปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ. 2549

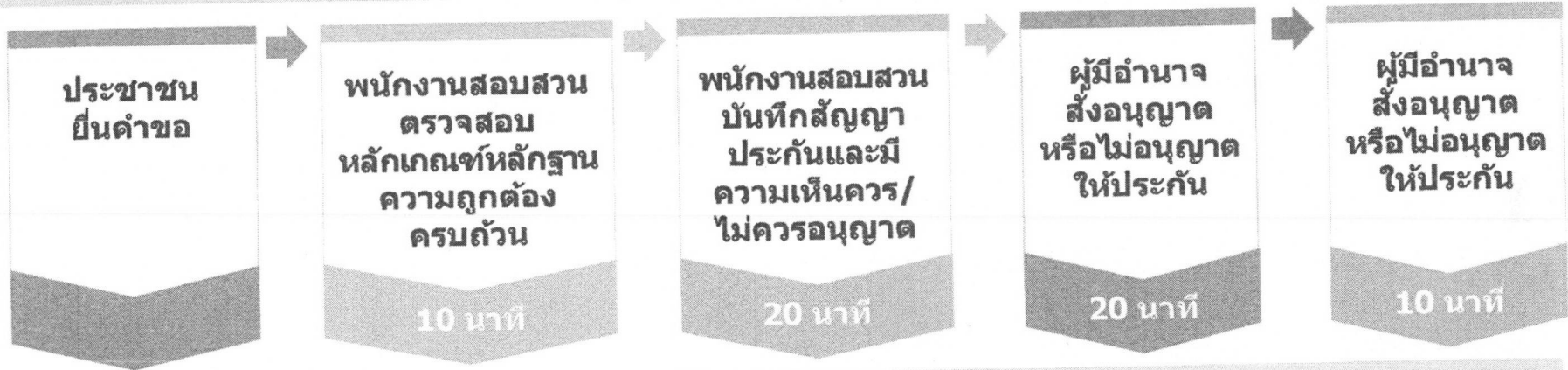
หมายเหตุ

การใช้บุคคลที่มีตำแหน่งเป็นประกัน ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตรา เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (ข้อ 11 (2) ข้อบังคับประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกัน ในการปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2548)



# การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 13 แสดงขั้นตอนการปล่อยตัวชั่วคราว

## ตารางแสดงขั้นตอนการการปล่อยตัวชั่วคราว (ให้ประกัน)



## สรุป 4 ขั้นตอน 4 จุดบริการ รวมระยะเวลา 60 นาที

ระยะเวลาการปฏิบัติ	
ภายใน 1 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวน	กรณีไม่มีเหตุจำเป็นไม่อาจสั่งปล่อยตัวชั่วคราวได้ ให้พิจารณาให้เสร็จสิ้นภายใน 1 ชั่วโมง นับแต่ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว

ภายใต้เงื่อนไข		
พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนพิมพ์ลายนิ้วมือ	หลักฐานเกี่ยวกับผู้ประกันครบถ้วน	หลักฐานเกี่ยวกับหลักประกันครบถ้วน

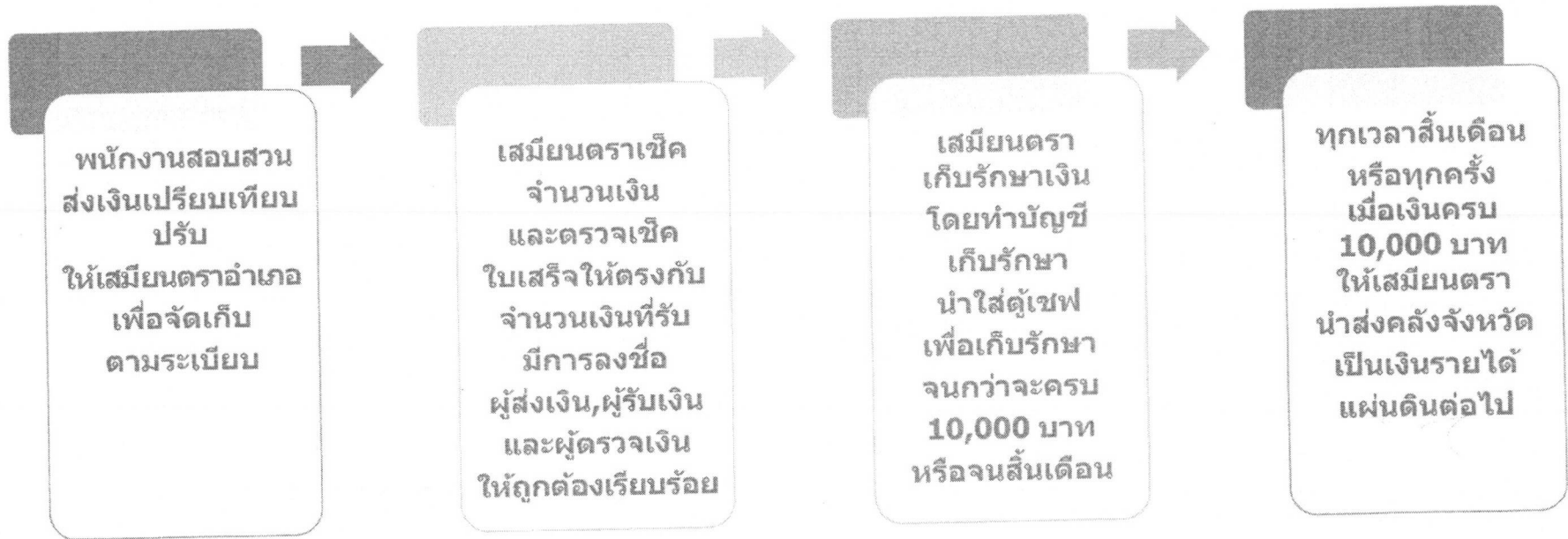
**หมายเหตุ:** กรณีของกลางเก็บรักษาไว้ที่ทำการพนักงานสอบสวน (ที่ว่าการอำเภอ)





## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 19

### การออกใบเสร็จรับจ่ายเงินในการสอบสวนเพื่ออำนวยความสะดวกการตรวจสอบ



**หมายเหตุ:** เป็นกรณีการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง



## การปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 22 แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปกครองในการชันสูตรพลิกศพ

\*\*\* พนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอหรือเทียบเท่า มีหน้าที่ต้องชันสูตรพลิกศพพร้อมกับ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และแพทย์หากมีความตายเกิดขึ้นในเขตท้องที่ของตน ดังกรณีต่อไปนี้

- 1 ความตายเกิดจากการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติตามหน้าที่ หรือ
- 2 ตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติหน้าที่

### ตารางแสดงขั้นตอนในการชันสูตรพลิกศพ

\*\*\* คำสั่ง                      ควรทำเป็นประจำทุกเดือน โดยแต่งตั้งนายอำเภอหรือปลัดอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละวัน โดยมีกำหนดรายละเอียดยให้ชัดเจน เช่น ใคร ตำแหน่งอะไร สังกัดใด ทำหน้าที่อะไร วันเวลาใด รายงานการปฏิบัติหน้าที่อย่างไร

เมื่อได้รับแจ้งเหตุการตายจาก พนักงานสอบสวนในพื้นที่ที่ศพนั้นอยู่ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ เสร็จประจำวันต้องดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 1 บันทึกรายการที่ได้รับแจ้งลงในแบบรายงาน ชศ.1 (รายงานประจำวันรับแจ้งเหตุการชันสูตรพลิกศพ)
- 2 บันทึกรายงาน ในแบบ ชศ.2. (แบบรายงานเหตุเบื้องต้น) ให้ผู้บังคับบัญชาจนถึงปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบ
- 3 บันทึกการออกไปชันสูตรพลิกศพลงในแบบ ชศ.3 (บันทึกผู้ชันสูตรพลิกศพ) แล้วออกไปที่เกิดเหตุ โดยจัดเตรียมกล้องถ่ายรูป และแบบ ชศ.3 – ชศ.7

#### 4 เมื่อถึงที่เกิดเหตุ ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบว่า ผู้ร่วมชันสูตรฯ มีครบตามกฎหมายหรือไม่(พงศ แพทย์ อัยการ นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ) ถ้าไม่ครบให้ปรึกษานานาหรือขอผู้มาร่วมกันก่อน
2. บันทึกภาพผู้ตาย สิ่งของ สถานที่บริเวณข้างเคียง หรือร่องรอยต่างๆ ตามสภาพที่พบครั้งแรก
3. ตรวจสอบที่เกิดเหตุ สภาพแวดล้อมในบริเวณที่พบศพ สภาพศพและวัตถุสิ่งของต่างๆโดยละเอียดและบันทึกในแบบ ชศ.4 (บันทึกการตรวจที่เกิดเหตุ)
4. ร่วมทำแผนที่เกิดเหตุกับผู้ชันสูตรพลิกศพอื่น และบันทึกแบบ ชศ.5 (แผนที่เกิดเหตุ)
5. ร่วมตรวจสอบของ อาวุธ ยานพาหนะ หรือวัตถุอื่นๆ ของคนตาย หรือที่พบศพในสถานที่เกิดเหตุ

#### 4.1 เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว กรณีความเห็นตรงกันกับผู้ร่วมชันสูตร ดำเนินการดังนี้

1. ร่วมบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรพลิกศพกับผู้ชันสูตรพลิกศพอื่น เพื่อแสดงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ผู้ตายเป็นใคร ตายที่ไหน เมื่อใด ถ้าตายโดยคนทำร้ายให้กล่าวหาว่าใครเป็นผู้ทำร้ายเท่าที่จะทราบได้ ตามแบบรายงานชันสูตรพลิกศพของพนักงานสอบสวน (\*\*\*)พิจารณาหาความเห็นร่วมอย่างละเอียด เพราะอาจถูกเรียกเป็นพยานศาล หรือ ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาได้)
2. สำเนารายงานชันสูตรพลิกศพพร้อม เก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อรายงานผู้บังคับบัญชา และกระทรวงมหาดไทย
3. บันทึกผลการชันสูตรพลิกศพลงในแบบ ชศ.6 (บันทึกผู้ชันสูตรพลิกศพ) เก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อรายงานผู้บังคับบัญชา
4. บันทึกผู้ชันสูตรพลิกศพตามแบบ ชศ.3 (ภายหลังออกไปชันสูตรพลิกศพ)
5. ทำบันทึกเสนอนายอำเภอเพื่อรับทราบผลปฏิบัติงาน
6. อำเภอรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ให้จังหวัดทราบ โดยส่งสำเนาจุดบันทึกหรือสำเนาภาพถ่ายบันทึกชันสูตรพลิกศพ ได้แก่ แบบ ชศ.2 – ชศ. 6 จำนวน 1 ชุด และสำเนารายงานการชันสูตรพลิกศพของพนักงานสอบสวน 1 ฉบับ
7. เก็บรวบรวมผลปฏิบัติงานไว้ที่ทำการปกครองอำเภอ

#### 4.2 เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้ว กรณีความเห็นไม่ตรงกันกับผู้ร่วมชันสูตรและไม่อาจลงชื่อในแบบรายงานชันสูตรพลิกศพได้ดำเนินการดังนี้

1. บันทึกความเห็นแย้งไว้ในแบบ ชศ.7 (บันทึกผู้ชันสูตรพลิกศพ)
2. มอบ ชศ.7 (บันทึกผู้ชันสูตรพลิกศพ) ให้พนักงานสอบสวน 1 ชุด
3. บันทึกให้ทราบว่ามีความเห็นแย้งไว้ในแบบรายงานการชันสูตรพลิกศพของพนักงานสอบสวน และสำเนาเก็บไว้ 1 ชุด
4. ทำบันทึกเสนอนายอำเภอเพื่อรับทราบผลปฏิบัติงาน
5. อำเภอรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ให้จังหวัดทราบ โดยส่งสำเนาจุดบันทึกหรือสำเนาภาพถ่ายบันทึกชันสูตรพลิกศพ ได้แก่ แบบ ชศ.2 – ชศ. 7. และสำเนารายงานการชันสูตรพลิกศพของพนักงานสอบสวน 1 ฉบับ
6. เก็บรวบรวมผลปฏิบัติงานไว้ที่ทำการปกครองอำเภอ